Giriş ve amaç: Psikiyatrik bozuklukların belirti dizgesi içinde uyku, yeme-içme ve cinsellikle ilgili alanlarda sorunlar son derece yaygındır. Bunun yanında psikiyatrik bozuklukların tedavisinde kullanılan ilaçların da bu alanları etkilediği bilinmektedir. Değişik antidepresan kullanan hastalarda cinsel işlev bozukluğu %43.3 oranında bildirilmiştir.¹ Bu çalışmada antidepresan kullanmakta olan hastalarda cinsel işlev bozukluğunun sıklığının araştırılması amaçlanmıştır. Yöntem: Çalışmaya S.B. Ankara Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Polikliniği'ne başvuran ve daha önce antidepresan önerilmiş ve en az bir aydır kullanmakta olan, ardışık toplam 66 hasta (51 kadın, 15 erkek) alınmıştır. Hastalara, sosyodemografik veri formu doldurulduktan sonra cinsel işlevlerini değerlendirmek üzere Arizona Cinsel Yasantılar Ölçeği kadın ve erkek formu uygulanmıştır.2

Bulgular: Çalışmada yer alan hastaların %48.5'i cinsel istek azlığı, %63.6'sı cinsel açıdan uyarılma güçlüğü, %48.5'i cinsel uyarılmanın sürdürülmesinde güçlük, %69.7'si orgazm güçlüğü ve %37.9'u orgazmın yeterince tatmin edici olmadığını bildirmiştir. Tartışma ve sonuç: Antidepresan kullanan hastalar cinsel yaşantılarında bozulmalar bildirmiştir. Araştırmalarda cinsel yaşantının çeşitli dönemlerinde benzer oranlarda sorunlar bulunduğu bildirilmektedir.³ Hastaların bildirdiği sorunlar, değerlendirme ve tedavi aşamasında hastalığın gidişi açısından dikkate alınmaktadır. Antidepresan başlamadan önce belirtilerin tanımlanması, hastalığın gidişi, kulanılan ilaçların etki ve yan etkilerinin değerlendirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar sözcükler: Antidepresanlar, cinsel işlev bozukluğu, tedavi

Antidepressant induced sexual dysfunctions

Objective: Problems in areas related to appe-Anatolian Journal of Psychiatry 2009; 10(Suppl.1):S70 tite, sleep, sexual function are very common in

Poster bildiriler / Poster presentations S71

psychiatric disorders. Psychotropic drugs also have many effects on these areas during treatment. Studies have shown that the incidence of sexual dysfunctions during antidepressant treatment is 43.3%. The aim of the study is to investigate the prevalence of antidepressant associated sexual dysfunctions. *Methods:* In this study, 66 patients (51 women and 15 men) who had been treated with antidepressants were assessed regarding sexual functioning by Arizona Sexual Experiences Scales (ASEX). Soykan did the reliability and validity of Turkish version of the scale. Demographic characterristics, medical background was also asked. *Results:* Basic findings of the study are as

follows: 1. decreased sexual desire 48.5%, 2. difficulty in sexual arousal 63.6%, 3. problem in experiencing orgasm 69.7%, 4. unsatisfied orgasm 37.9%. *Conclusion:* The prevalence of antidepressant-induced sexual dysfunction in the study is similar to previously reported in the literature. Findings show that taking antidepressant may cause problems in sexual activity. If the clinicians should evaluate the various aspects of sexual dysfunction before and during antidepressant therapy, therapeutic concordance would be better.

Key words: Antidepressants, sexual dysfunction, treatment

Kaynaklar/References

- Balon R, Yeragani VK, Pohl R, Ramesh C. Sexual dysfunction during antidepressant treatment. J Clin Psychiatry 1993; 54:209-212.
- 2. Soykan A. The reliability and validity of Arizona sexual experiences scale in Turkish ESDR
- patients undergoing hemodialysis. Int J Impot Res 2004; 16:531-534.
- Segraves RT. Antidepressant-induced sexual dysfunction. J Clin Psychiatry 1998; 59(Suppl.4):48-54

Alkol bağımlısı olarak yatan hastalarda yüzdeki duygu ifadelerinin algılanmasında reaksiyon zamanları / The reaction times toward these emotional facial expressions in alcohol dependent inpatients

Pınar DURSUN, Güray GÜLSEREN, Refhan BALKAN, Duran ÇAKMAK, Faruk GENÇÖZ³

¹ Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar, ² Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, İstanbul, ³ Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara *E-mail:* dursun.pinar@gmail.com

Duygusal yüz ifadelerinin doğru bir biçimde okunması çevremizdeki insanların amaçlarının ve tutumlarının yorumlanması gibi sosyal ilişkilerde oldukça önemli bir araçtır. 1-3 Alkol bağımlılığı çok yönlü nöropsikolojik işlev bozuklukları ve sosyal izolasyon gibi kişilerarası ilişki sorunlarıyla karakterizedir. Bağımlılık düzevine bağlı olarak artan sosyal izolasyon alkol bağımlılarının yüzdeki duygusal ifadeleri yanlış okumalarına yol açıyor olabilir. Birçok çalışmada alkol bağımlılarının olumsuz duygu ifadelerini bağımlı olmayanlara göre hatalı değerlendirdikleri, yüzdeki duygu ifadelerini birbiriyle karıştırdıklarını bulmuştur. Bu çalışmanın amacı, alkol bağımlılarında yüzdeki duygu ifadelerinin -mutluluk, üzüntü, kızgınlık, iğrenme, korku, sasırma ve nötr- hangilerini doğru okuduklarını ve reaksiyon hızlarını belirlemektir.

Ağustos 2006'da Prof.Dr. Mazhar Osman Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi AMATEM Kliniği'nde yatan yaş

S72 Poster bildiriler / Poster presentations

ortalaması 45,50±7.56 olan 51 detoksifike alkol bağımlısı erkek hasta ve yaş ortalaması 46.94±6.79 olan 50 normal eşleştirilmiş katılımcıya, CAGE Envanteri, Ruhsal Belirti Tarama Testi (SCL-90-R) ve araştırmacılar tarafından geliştirilmiş "Duygu Tanıma Teşti" uygulanmıştır. Duygu Tanıma Testi için duygu (mutlu, öfkeli, iğrenmiş, şaşkın, üzgün, şaşırmış ve nötr) ifadelerini yansıtan fotoğrafları dijital ortama aktarılmış ve toplam 56 fotoğraftan 49'u analizde kullanılmıştır. Çok yönlü varyans analizlerine (MANOVA) göre alkol bağımlısı olan bireyler, iğrenme ifadesini diğer ifadelere göre anlamlı bir şekilde daha hızlı algılamıştır. Biliyoruz ki, tanıdık yüzler ya da duygular, diğerlerine göre daha hızlı algılanabilir. Bövlelikle, cevrelerinden iğrenme ifadesine tanıdık olan bağımlı bireyler, bu yüzleri gördüğünde daha çabuk tanıyor ve reaksiyon veriyor olabilir.

Anahtar sözcükler: emosyon, duygusal yüz ifadeleri, alkol bağımlılığı

Anatolian Journal of Psychiatry 2009; 10(Suppl.1):S71

The reaction times toward these emotional facial expressions in alcohol dependent inpatients

Reading emotional facial expressions accurately is a quite important tool in social interaction in terms of interpreting the goals, intentions, and attitudes of people around us. 1,2 Frigerio et al. revealed that individuals who are less skilled in decoding facial expression display less social competence and are less involved in social interactions. It is well known that alcoholism is characterized by multiple neuropsychological dysfunctions and by profound interpersonal relationship problems as well as social isolation, which are partly related to inaccurately decoding of facial expressions. In other words, social isolation, which increases based on dependence level may cause alcohol dependent individuals read emotional facial expressions inaccurately. Numerous studies have been designed to examine the association of alcohol dependence with the recognition of facial expressions especially towards negative emotions.3 The objective of this study was to explore the presence of impairment in the decoding of universally recognized facial expressions -happy, sad, angry, disgusted, fearful, surprised, and neutral expressions- and to measure their manual reaction times (RT) toward these expressions in alcohol dependent inpatients. On August 2006 From

Alcohol and Substance Treatment Center (AMATEM) of Bakırköy Education and Research Hospital for Psychiatry and Neurological Diseases in Istanbul, 51 (mean 45.50±7.56) detoxified alcohol dependent inpatients who diagnosed with alcohol dependence and 50 normal control group (mean 46.94±6.79) that were match for age, sex and years of education were administered CAGE Alcohol Dependence Test, Symptom Checklist and the constructed computer program Emotion Recognition Test. For this program, total seven photos of emotions (happy, angry, disgusted, surprised, sad, fearful, and neutral) were digitized and 49 photos out of 56 photos were used in the analysis. Multivariate analysis of variance MANOVA- revealed that alcohol dependent individuals read disgusted faces more rapidly than other faces. It has been known that familiar faces are recognized more correctly and rapidly. Thus, dependent individuals who encounter with others' disgusted faces may recognize and react these faces more rapidly.

Key words: emotion, emotional facial expressions, alcohol dependence

Kaynaklar/References

- 1. Erickson K, Schulkin J. Facial expression of emotion: A cognitive neuroscience perspective. Brain Cogn 2003; 52:52-60.
- 2. Batty M, Taylor M.J. Early processing of the six basic facial emotional expressions. Cogn Brain
- Res 2003; 17:613-620.
- 3. Frigerio E, Burt MD, Montagne B, Murray LK, Perrett DI. Facial affect perception in alcoholics. Psychiatry Res 2002; 113:161-171.

Daha önce özkıyım davranışında bulunanlara tıp fakültesi öğrencilerinin bakışı / The attitudes of medical students towards suicide attempters

Hacer SEVİNÇ, Çağla YILMAZ, Çiğdem GÜZEL, Derviş ERKUT, Sümeyye UZUNOĞLU, H. Murat **EMÜL,** Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar E-mail: hacer42@hotmail.com

Giriş: Damgalama bir kişiyi diğerlerinden ayıracak şekilde o kişinin gözden düşürülmesi, diğer insanlardan aşağı görülmesi, genel anlamda kötülenmesidir. Damqalama süreci dört bileşenin üzerinde şekillendirilmiştir: a) kişi, kişiyi tanımlar ve bireysel farklılıkları sınıflar, b) kişi, farklılıkları istenmeyen özelliklerle ilişkilendirir, c) sınıflanan kişi grup dışı bırakılır: "bizden" değil

Anatolian Journal of Psychiatry 2009; 10(Suppl.1):S72

"onlardan", d) böylece sınıflanmış kişiler statü kaybı ve ayrımcılık yaşar. Daha önce özkıyım davranışında bulunmuş kişilere karşı tıp fakültesi öğrencilerinin bakış açıları, tutumları ve ön kabullerinin araştırılması amaçlanmıştır. Yöntem: Çalışmaya Afyonkarahisar Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören öğrenciler alındı. Katılmayı kabul eden öğrencilerden sosyal uzak-

Poster bildiriler / Poster presentations S73

lık beceri değerlendirme ve tehlikelilik ölçeklerini doldurmaları istendi. Bulgular: Çalışmaya toplam 234 tıp fakültesi öğrencisi katıldı. Öğrencilerden 40'ı daha önce ruhsal destek almış, 194'ü destek almamıştı. Yüz yirmi kişi daha önce intihar girişiminde bulunan birisi ile karşılaşmış, 114 kişi karşılaşmamıştı. Tıp öğrencilerinde "evlerinin bir odasını intihar girişiminde bulunmuş bir kişiye kiralama", "çocuklarına birkaç saatliğine bakmasına" ve "çocuklarının daha önce intihar girişiminde bulunmuş birisiyle evlenmesi" konularına olumsuz yanıt oranı sırasıyla %79.1, %90.1 ve %85 idi. Öğrencilerin %51.7'si daha önce intihar girişiminde bulunanların "konuşma ve dinleme becerilerinin kötü" olduğunu ve %54'ünün "öfkelerini kontrol edemediăini" düşünmekteydi. Dahası, %60.3 öğrenci bu kişilerin "impulsif" ve %70'i "önceden kestirilemez"

olduklarını düşünmekteydi. Tartışma: Damgalama davranısı konusunda sonuclar tıp öğrencilerinde umut vermemektedir. Bir derlemede, damgalamaya katkı yapan dört faktör tehlikelilik, sorumluluk (davranış ve ruhsal sorunları olan hastaları kendi durumları için daha fazla sorumlu tutmaya eğilim vardır), kötü prognoz, sosyal etkileşimin bozulması olarak tanımlanmıştır. Bizim çalışmamızda katılımcılar "böyle birisine evinin bir odasını kiralama", "böyle birisinin çocuğunuza bakmasına", "çocuğunuzun böyle birisi ile evlenmesine" %70-90 oranında muhtemelen/ kesinlikle istemem yanıtı vermiştir. Bu durumun özkıyım girişiminde bulunmuş kişinin sosyal etkileşimini daha da bozacağı açıktır.

Anahtar sözcükler: Damgalama, ayrımcılık, tıp öğrencileri, özkıyıma girişenler

The attitudes of medical students towards suicide attempters

Objective: Stigma is behaving discriminately to come down, see lower or speak ill of one in general. Stigma process was figured in four steps: (1) people distinguish and label human differences; (2) dominant cultural beliefs link labeled persons to undesirable characteristics that form the stereotype; (3) labeled persons are seen as an out-group, as "them" and not "us"; and (4) labeled persons experience status loss and discrimination that lead to unequal outcomes. We aimed to investigate the attitudes, prejudice, and opinions of medical students towards suicide attempters. Methods: Medical students in AKU were included in the study. The participants were asked to fulfill social distance, dangerousness skillfulness, and scales. Results: Two hundred-thirty four medical students were enrolled in the study. Forty of the